

โครงการคลินิกเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ผสมผสานบริการเชิงรุกในหมู่บ้าน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
รหัสโครงการ ๖๗๑๒๒๒-๐๑BB-๑

๑. หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ เน้นการจัดบริการให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย ตามแนวคิดส่งเสริมสุขภาพ โดยมีภารกิจหลัก คือ การบริการเชิงรุกที่เน้นให้ประชาชนพึ่งตนเองทางสุขภาพให้ได้ ครอบคลุมทั้ง ๕ มิติ คือ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลฟื้นฟูสภาพ และคุ้มครองผู้บริโภค เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเรียนรู้ มีความสามารถและความฉลาดทางสุขภาพ (Health Literacy) ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้เป็นระบบที่กลมกลืนไปกับวิถีชีวิตตามปกติของชาวบ้าน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ มีผู้ป่วยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ทั้งหมด ๔๘๒ ราย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงมารักษาที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะจำนวน ๒๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๘ ของจำนวนผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงทั้งหมด ปัญหาจากการให้ผู้ป่วยมารับบริการร่วมกันที่รพ.สต. คือ ผู้ป่วยมากเกินไปทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรีบเร่ง มีเวลาน้อยในการพูดคุยกับผู้ป่วยแต่ละคน ขาดคุณภาพในการบริการ ผู้ป่วยส่วนมากเป็นผู้สูงอายุเดินทางมารับบริการไม่สะดวก ลูกหลานไปทำงานไกลบ้านไม่ได้มาส่ง-มารับผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยขาดนัดมากกว่าร้อยละ ๓๕ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ออกให้บริการคลินิกเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงเชิงรุกในทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒ เดือน/ครั้ง ให้บริการในสถานที่ ที่ผู้ป่วยเดินทางมารับบริการสะดวก เช่น ศาลาประชาคมหมู่บ้าน ลานวัด เป็นต้น

ทีมเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ ได้ร่วมกันพัฒนาการทำงานเชิงรุก โดยบูรณาการงานเชิงรุกในหมู่บ้านทุกงาน ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ คือ ร่างกาย จิตใจ สังคม และแนะนำความรู้เสริมภูมิปัญญาผู้ป่วยและญาติ ให้เข้าใจตัวเอง รวมทั้งงานที่ต้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานเชิงรุก เช่น การตรวจคัดกรองกลุ่มเป้าหมายต่างๆ การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) , การควบคุมลูกน้ำยุงลาย, การตรวจร้านค้าในหมู่บ้าน เป็นต้น โดยเน้นให้ อสม. ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ ให้ อสม. เป็นหมอคนแรกในหมู่บ้าน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีส่วนทำให้การดำเนินงานเชิงรุกของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ ประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงได้รับบริการสะดวกใกล้บ้าน ใกล้ใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐
๒. เพื่อเยี่ยมดูแลผู้ป่วยติดบ้าน/ติดเตียง หญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอดที่ต้องได้รับการติดตามเยี่ยมที่หลังคาเรือน ร้อยละ ๑๐๐
๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนอายุ ๑๘-๕๙ ปี มีดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ ร้อยละมากกว่า ๖๕
๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากกว่า ร้อยละ ๘๐

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงทุกคน จำนวน ๒๒๖ ราย
๒. ผู้ป่วยหรือประชาชนที่มีข้อบ่งชี้ต้องได้รับการติดตามเยี่ยม เช่น หญิงตั้งครรภ์/หลังคลอดผู้ป่วยโรคเรื้อรัง, ผู้พิการผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ได้รับการส่งต่อจากโรงพยาบาลมาดูแลติดตามที่บ้านทุกราย

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๔. วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานของโครงการแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ

๑. นำเสนอโครงการในที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนสุขภาพระดับท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ เพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ
๒. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ และสร้างศักยภาพของทีมงาน (Empowerment) โดยแบ่งเจ้าหน้าที่ออกเป็น ๒ ทีม ดังนี้
ทีมที่ ๑ ประกอบด้วย นายสุรสิทธิ์ คนขยัน, นางศรวิสติ ยิ่งคงดี และนางสาวคันสนีย์ แสงสุข
ทีมที่ ๒ ประกอบด้วย นางจิตรอมร ไชยจันทร์, นางวิไลวรรณ กองเพชร และนายณัฐพงษ์ ฤกษ์ใหญ่
ออกปฏิบัติงานเป็นทีม สมาชิกในทีมช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำงาน
๓. จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในโครงการ ดังนี้
- แผนปฏิบัติงานโครงการฯ รายเดือน
- คู่มือและแฟ้มบันทึกการปฏิบัติงานของ อสม.
- ทะเบียนรายชื่อผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง
- แฟ้มครอบครัวของผู้ป่วยและผู้ที่ต้องได้รับการเยี่ยมที่บ้าน
๔. ประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่ อสม. ทบทวนความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์ในการคัดกรองภาวะสุขภาพก่อนลงมือปฏิบัติจริง
๕. เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมในการออกให้บริการต่างๆ เช่น ชุดตรวจเบาหวาน, เครื่องวัดความดันโลหิตแบบดิจิตอล, เครื่องวัดความดันโลหิตแบบปรอท, เครื่องชั่งน้ำหนัก, สายวัดรอบเอว เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นดำเนินการ

๑. ออกให้บริการคลินิกเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงในหมู่บ้าน ๕ จุด /เดือน
จุดที่ ๑ วัดบ้านศรีเจริญ ให้บริการผู้ป่วย บ้านศรีเจริญ ม.๑๑ และบ้านหนองเคียน ม.๗ จำนวน ๖๑ คน
จุดที่ ๒ วัดสุขสว่าง ให้บริการผู้ป่วย บ้านนาเหลาทอง ม.๔ และบ้านหนองกอมเกาะ ม.๙ จำนวน ๔๖ คน
จุดที่ ๓ ศสมช.บ้านแจ้งสว่าง ให้บริการผู้ป่วย บ้านแจ้งสว่าง ม.๘ และบ้านหนองขาม ม.๑๐ จำนวน ๔๕ คน
จุดที่ ๔ ศสมช.บ้านโนนธาตุ ให้บริการผู้ป่วย บ้านโนนธาตุ ม.๖ และบ้านนาท ม.๕ จำนวน ๒๐ คน
จุดที่ ๕ วัดสายขลา ให้บริการผู้ป่วย บ้านนาไก่อ ม.๒ บ้านคูนางขาว ม.๓ และบ้านโคกแมงเงา ม.๑๒ จำนวน ๕๔ คน
รวมผู้ป่วยทั้งหมด ๒๒๖ คน
๒. นัดหมาย อสม.และผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ให้มารับบริการที่จุดนัดหมายในหมู่บ้านตามแผนปฏิบัติงาน
๓. ให้บริการตามแผนปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ลำดับที่ ๑ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม.ให้บริการตรวจวัดความดันโลหิต, เจาะปลายนิ้วหาระดับน้ำตาลในเลือด แก่ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง และกลุ่มเสี่ยง โดย อสม. (ได้จากการคัดกรอง Verbal Screening ของ อสม. ตามแบบคัดกรองความเสี่ยงภาวะสุขภาพ กลุ่มวัย ๓๕ ปีขึ้นไป) เจ้าหน้าที่นัดหมายตรวจเพิ่มเติมในรายที่ผิดปกติ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขดำเนินการตามกิจกรรม ดังนี้

- บันทึกผลการตรวจน้ำตาลในเลือดและความดันโลหิต ลงในสมุดประจำตัวของผู้ป่วยทุกราย
- แจ้งผลการตรวจน้ำตาลในเลือดและผลความดันโลหิตในครั้งนี้ ให้ผู้ป่วยรับทราบรายบุคคล รวมทั้งให้คำแนะนำการปฏิบัติตัว เพื่อกระตุ้นผู้ป่วยให้ควบคุมระดับน้ำตาลและความดันโลหิตให้ดีขึ้น
- ให้ผู้ป่วยที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด/ความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ออกมาเล่าประสบการณ์ในการปฏิบัติตัวที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด/ความดันโลหิตได้ดีให้เพื่อนผู้ป่วยฟัง พร้อมทั้งกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้และคำแนะนำเพิ่มเติม
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเพิ่มเติมในการเข้ากลุ่มของผู้ป่วย ดังต่อไปนี้

- ๑) การป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่างๆของโรค
- ๒) การดูแลเท้า การตรวจปลายประสาทเท้าด้วยตัวเอง
- ๓) การช้ำยา, การช้ำยาสมุนไพร รวมถึงการปลูกสมุนไพรไว้ใช้ในครัวเรือน
- ๔) อาหารที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง และอาหารที่ไม่ควรรับประทาน
- ๕) การออกกำลังกาย
- ๖) การวัดการมองเห็น
- ๗) การดูแลสุขภาพช่องปาก
- ๘) จำยยาให้ผู้ป่วยเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงก่อนกลับบ้าน พร้อมนัดหมายครั้งต่อไป

ลำดับที่ ๒ จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มเสี่ยง , กลุ่มป่วย และ อสม. เพื่อพัฒนาศักยภาพ อสม. เสริมพลังในการจัดการตนเองของกลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย โดยการให้ความรู้และทักษะเพื่อพัฒนาศักยภาพในด้าน การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๓๐, ๒๕. การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพชุมชน และดำเนินการตามบทบาท อสม. ทมอ ประจำบ้าน (หมอดคนที่ ๑) ในชุมชน/หมู่บ้านที่รับผิดชอบต่อไป เช่น

- การตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง
- การส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน
- การเยี่ยมบ้าน
- ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มป่วย/ อสม.หมอดคนที่ ๑

เดือนละ ๑๐ ครั้ง ครั้งละ ๕๐ คน

ลำดับที่ ๓ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม.ออกปฏิบัติงานเยี่ยมบ้าน ติดตามดูแลผู้ป่วยที่หลังคาเรือน

- ให้ความรู้ คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง แก่อาสาสมัครครอบครัว (อสค.)
- ให้ความรู้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมแก่ประชาชนในแต่ละหลังคาเรือน
- แนะนำเรื่องการตรวจมะเร็งเต้านมด้วยตนเองแก่หญิง ๓๕ ปี ขึ้นไป
- สำนวนค่า HI,CI แนะนำการควบคุม กำจัดลูกน้ำที่เหมาะสมในแต่ละหลังคาเรือน

ขั้นตอนที่ ๓ สรุปการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. สรุปกิจกรรมประจำวันเพื่อรวบรวมข้อมูล ทบทวนปัญหาและวางแผน ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานร่วมกัน เสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

กรกฎาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๖. งบประมาณ

เบิกจากเงินบำรุงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ โดยได้รับการโอนสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงิน
๑.	ค่าวัสดุสำนักงาน	๒,๕๐๐.-
๒.)	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการออกปฏิบัติงานเชิงรุกนอกหน่วยบริการและนอกเวลาราชการ เยี่ยมบ้านติดตามกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ คนๆละ x ๔ ชม.ๆละ x ๑๐๐ บาท x ๒๐ วัน (กลุ่มพยาบาลวิชาชีพ / นักวิชาการสาธารณสุข / เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข/เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข และบุคลากรอื่น)	๒๕,๐๐๐.-
๓	ค่าป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ขนาด ๑.๕ x ๒.๕ เมตร	๕๐๐.-
๔	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๕๐ คน x ๒๕ บาท x ๑๐ ครั้ง	๑๒,๕๐๐.-
	รวม	๓๙,๕๐๐.-

รวม ๓๙,๕๐๐ บาท (สามหมื่นเก้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)
ขออนุมัติให้ใช้จ่ายในทุกรายการ

(นางสาววิจิตรา ไซจันทร์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ

๗. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ
๒. กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ตำบลหนองกอมเกาะ
๓. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองหนองคาย

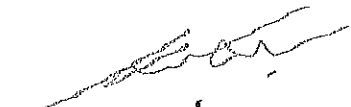
๘. การประเมินผล

๑. ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่/ชุมชน/หมู่บ้าน จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน
๒. ประเมินผลงานจากระบบคลังข้อมูลสุขภาพ Health Data Center (HDC) ระดับจังหวัดหนองคาย

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

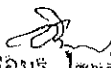
๑. ร้อยละผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่จากกลุ่มเสี่ยงเบาหวานปีที่ผ่านมา(Pre-DM) < ร้อยละ ๑.๗๕
๒. ร้อยละผู้ป่วยโรคเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๕๐
๓. ร้อยละผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐
๔. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูงได้รับการบริการสะดวก ใกล้บ้าน ใกล้ใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐
๕. ผู้ป่วยติดบ้าน/ติดเตียงหญิงตั้งครรภ์หญิงหลังคลอดที่ต้องได้รับการติดตามเยี่ยมที่หลังคาเรือน ร้อยละ ๑๐๐

๑๐. ผู้เสนอโครงการ

(นายสุรสิทธิ์ คนขยัน)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไซจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไซจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

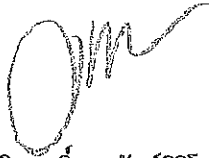
โครงการคลินิกเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ผสมผสานบริการเชิงรุกในหมู่บ้าน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
รหัสโครงการ ๖๗๑๒U๖-๐๑BB-๑

๑๑. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางอาภากร ดวงจันทร์ทอง)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๑๒. ผู้ขออนุมัติโครงการ

(นายสิทธิศานต์ ทรัพย์ศิริโสภา)
สาธารณสุขอำเภอเมืองหนองคาย

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสุรพงษ์ ผดุงเวียง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองคาย

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สำเนาถูกต้อง

(นางจิตรอมร ไชยจันทร์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ